

Uchwała Nr SO-10/0954/212/2024

**Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 25 kwietnia 2024 roku**

**w sprawie: wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Grodzisk Wielkopolski
za rok 2023 wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami.**

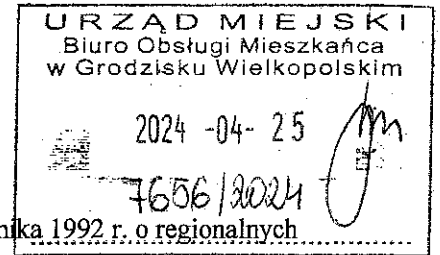
Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 roku w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Lisowska

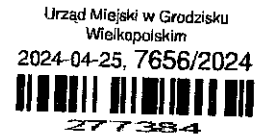
Członkowie: Zdzisław Drost

Danuta Szczepańska

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Gminy Grodzisk Wielkopolski sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 rok oraz informacji o stanie mienia i objaśnieniami

opinię pozytywną.

UZASADNIENIE

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie Burmistrza Gminy Grodzisk Wielkopolski z wykonania budżetu za rok 2023 wraz z informacją o stanie mienia komunalnego Gminy Grodzisk Wielkopolski za 2023 r. (zamiast informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego – vide art. 267 ust. 1 pkt 2 ustawy) i objaśnieniami przedłożone tutaj w dniu 27 marca 2024 roku. Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową (uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej) wraz ze zmianami dokonanymi przez Radę i Burmistrza w ciągu roku budżetowego, uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy (ze zmianami) oraz ze sprawozdaniami za 2023 rok przedkładanymi Izbie.

- I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną. W części opisowej sprawozdania Burmistrz zawarł informację o planowanych i wykonanych dochodach i wydatkach budżetu w poszczególnych działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej. Wskazał stan zaległości podatkowych oraz czynności podejmowane w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów, a także poinformował o zobowiązaniach niewymagalnych wykazanych w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2023 rok.

W części 3. „Dane tabelaryczne” przedstawiono:

- wykonanie dochodów i wydatków, w szczególności zgodnej z uchwałą budżetową, tj. w podziale na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej. W tabelach przedstawiono plan na dzień 01.01.2023 r. i na dzień 31.12.2023 r., wykonanie na dzień 31.12.2023 r. oraz procent wykonania planu,
- wykonanie wydatków majątkowych,
- stopień zaawansowania zadań wieloletnich za 2023 rok,
- zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 dokonywane w trakcie roku w układzie plan na dzień 01.01.2023 r., zmiany: zwiększenia i zmniejszenia, plan na dzień 31.12.2023 r., wykonanie na dzień 31.12.2023 r. oraz procent wykonania planu,
- dochody i wydatki związane z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami,
- informację z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami w 2023 roku,
- wykonanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- wykonanie planu dotacji udzielanych z budżetu Gminy dla jednostek sektora finansów publicznych oraz spoza sektora finansów publicznych,
- wykonanie dochodów z opłat i kar za korzystanie ze środowiska oraz finansowane nimi wydatki na ochronę środowiska i gospodarkę wodną,
- wykonanie dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań wykonywanych w drodze umów i porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego,
- zestawienie zmian w należnościach, zaległościach i nadpłatach w 2023 roku w stosunku do końca 2022 roku,
- wykonanie dochodów z Funduszu Pomocy i wydatków dotyczących realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- wykonanie dochodów i wydatków w związku z realizacją zadań inwestycyjnych z programu „Polski Ład”,
- wykonanie dochodów z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 oraz wydatków nimi finansowanych,
- wykonanie planu wydatków jednostek pomocniczych (sołectw) w podziale na sołectwa i paragrafy klasyfikacji budżetowej; bez wyszczególnienia zrealizowanych przedsięwzięć,
- wykaz zobowiązań z tytułu obligacji i poręczeń na dzień 31.12.2023 r. wraz z omówieniem,
- wykaz poręczeń na dzień 31.12.2023 r.,
- omówienie zobowiązań niewymagalnych wynikających ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2023 rok wraz z przedstawieniem i omówieniem przekroczeń.

II. Analiza sprawozdania z wykonania budżetu w powiązaniu ze sprawozdaniami budżetowymi za 2023 rok wykazała co następuje:

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet za rok 2023 został wykonany z deficytem w kwocie 3.446.214,77 zł, przy planowanym deficycie w kwocie 7.042.492,05 zł, bowiem:

a) dochody wykonano w wysokości 122.259.103,73 zł (96,70% planu), w tym:

- dochody bieżące 108.403.818,34 zł (98,38% planu),
- dochody majątkowe 13.855.285,39 zł (85,35% planu),

b) wydatki wykonano w wysokości 125.705.318,50 zł (94,18% planu), w tym:

- wydatki bieżące 105.362.269,89 zł (94,18% planu),
- wydatki majątkowe 20.343.048,61 zł (94,22% planu).

Wykonane dochody bieżące przewyższają wykonane wydatki bieżące, co spełnia wymóg art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Przychody zrealizowano w kwocie 9.982.472,82 zł, w tym z tytułu:

- kredytów i pożyczek w kwocie 4.000.000,00 zł
- wolnych środków w kwocie 5.252.481,76 zł,
- niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 729.991,06 zł.

Rozchody budżetu zrealizowano w łącznej wysokości 4.900.000,00 zł (100,00% planu), z tego: z tytułu spłat otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów w kwocie 2.000.000,00 zł oraz wykupu obligacji komunalnych w kwocie 2.900.000,00 zł.

Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 r.

Z przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu wynika, że zadłużenie Gminy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, wyemitowanych obligacji komunalnych oraz tytułów dłużnych na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosło 15.450.000,00 zł, co stanowi 12,64% wykonanych dochodów. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły. Dane te znajdują odzwierciedlenie w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 roku.

2. Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii obrazuje poniższa tabela:

Klasyfikacja budżetowa	Dochody [zł]		Rozdział	Wydatki [zł]	
	Plan	Wykonanie		Plan	Wykonanie
75618 § 0480	540.000,00	647.606,53	85153	10.000,00	9.409,30
75618 § 0270	170.000,00	186.113,09	85154	1.269.451,06	1.044.422,27
Razem:	710.000,00	833.719,62	Razem:	1.279.451,06	1.053.831,57

Z rozliczenia wynika, iż do wydatkowania na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz zwalczanie narkomanii pozostały środki w kwocie 349.339,11 zł.

Powyższe środki wprowadzono do przychodów budżetu na 2024 rok (§ 905) i przeznaczono na wydatki związane z realizacją programu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi uchwałą Nr LXVIII/541/2024 Rady Miejskiej w Grodzisku Wlkp. z dnia 18 kwietnia 2024 roku w sprawie zmiany uchwały budżetowej Gminy Grodzisk Wielkopolski na 2024 rok.

3. Analiza sprawozdania z wykonania budżetu w powiązaniu ze sprawozdaniem budżetowym Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego okres sprawozdawczy: od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023” wykazała, że:

- 1) nie wystąpiły przypadki przekroczenia planowanych wydatków budżetowych,
- 2) w n/w podziałkach klasyfikacji budżetowej (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń oraz groszowych przekroczeń) suma wydatków wykonanych i zobowiązań przekracza plan ustalony w budżecie:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	Wykonanie + zobowiązania (5+6)	Przekroczenie (7-4)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
750	75075	4220	18.000,00	17.854,80	179,80	18.034,60	34,60
757	75702	8110	1.250.000,00	1.226.258,47	93.249,52	1.319.507,99	69.507,99
801	80103	3020	12.191,00	11.975,46	291,70	12.267,16	76,16
801	80107	3020	11.084,00	10.896,59	266,44	11.163,03	79,03
801	80150	3020	21.803,00	21.609,96	296,73	21.906,69	103,69
852	85295	4300	49.219,21	49.182,94	165,03	49.347,97	128,76
900	90013	2310	28.000,00	28.000,00	1.096,21	29.096,21	1.096,21
Razem :							71.026,44

Odnosnie przekroczeń Burmistrz na stronie 122 sprawozdania wyjaśnił:

- „wymienione w wierszach 1-7 przekroczenia (kol 8) w kwocie ogółem 71.026,44 zł mieszczą się w upoważnieniu Burmistrza zawartym w § 10 Uchwały Rady Miejskiej w Grodzisku Wlkp. Nr L/408/2022 z dnia 15.12.2022 r. w sprawie uchwały budżetowej Gminy Grodzisk Wlkp. na 2023 r., które dotyczy ustalenia kwoty 1.000.000 zł do której Burmistrz może samodzielnie zaciągać zobowiązania”,
- w odniesieniu do przekroczenia w dz. 900 rozdz. 90013 § 2310: „Gmina Grodzisk Wlkp. zawarła w dniu 24.02.2023r. z Gminą Oborniki porozumienie międzygminne nr 3 w sprawie realizacji zadań w zakresie zapewnienia opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności na rok 2023r. Na realizację zadania Gmina przekazała kwotę dotacji określoną w porozumieniu tj. 28.000zł. Jednakże zgodnie z zapisami w/w porozumienia w wyniku rozliczenia rocznego powstała niedopłata dotacji w kwocie 1.096,21zł, którą Gmina winna dopłacić w terminie do 31.01.2024r. Uchwałą nr LXV/508/2024 Rady Miejskiej w Grodzisku Wlkp. z dnia 25 stycznia 2024r. w sprawie

zmiany uchwały budżetowej Gminy Grodzisk Wlkp. na 2024r. dokonano wyodrębnienia środków w formie dotacji w kwocie 30.000zł. w tym 1.096,21zł stanowiło dopłatę do dotacji udzielonej w 2023r. ”.

Rada Miejska w Grodzisku Wielkopolskim w uchwale Nr L/408/2022 z dnia 15 grudnia 2022 roku w sprawie uchwały budżetowej Gminy Grodzisk Wlkp. na 2023 r. (ze zmianami) ustaliła kwotę 1.000.000,00 zł, do której Burmistrz może samodzielnie zaciągać zobowiązania (§ 10).

Natomiast uchwałą Nr L/407/2022 Rady Miejskiej w Grodzisku Wielkopolskim z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grodzisk Wielkopolski na lata 2023-2033 upoważniono Burmistrza do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania Gminy i których terminy płatności wykraczają poza rok budżetowy (§ 3 ust. 1 pkt 2).

4. W niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z wypłatą odsetek, kar i odszkodowań:

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa	Plan	Wykonanie
700	70005	4590	Kary i odszkodowania wypłacone na rzecz osób fizycznych	100.000,00	30.250,00
700	70007	4600	Kary, odszkodowania i grzywny wypłacone na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	5.000,00	3.921,48
853	85395	4580	Pozostałe odsetki	1.000,00	83,57
855	85501	4580	Pozostałe odsetki	600,00	563,15
855	85502	4580	Pozostałe odsetki	5.984,00	4.431,62
855	85595	4580	Pozostałe odsetki	100,00	17,93

W zakresie w/w wydatków Burmistrz w sprawozdaniu informuje:

- w dz. 700, rozdz. 70005 § 4590 w kwocie 30.250,00 zł: *„kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych w kwocie 30 250,00 zł - dot. Wypłaty odszkodowań z tyt. przejęcia gruntów pod drogi”* (str. 35),
- w dz. 700, rozdz. 70007 § 4600 w kwocie 3.921,48 zł: *„kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych w kwocie 3 921,48 zł - zapłata odszkodowania za brak wskazania lokalu mieszkalnego”* (str. 36),
- w dz. 853, rozdz. 85395 § 4580 w kwocie 83,57 zł: *„pozostałe odsetki w kwocie 83,57 zł - odsetki naliczone w związku ze zwrotem nienależnie pobranych w 2022r. dodatków węglowych.”* (str. 50),
- w dz. 855, rozdz. 85501 § 4580 w kwocie 563,15 zł: *„naliczone odsetki od nienależnie pobranych przez świadczeniobiorców świadczeń ze środków budżetu państwa (dotyczy zwrotów dokonanych po zakończeniu roku budżetowego, w którym została przyznana dotacja)”* (str. 51),

- w dz. 855, rozdz. 85502 § 4580 w kwocie 4.431,62 zł: „*naliczone odsetki od nienależnie pobranych przez świadczeniobiorców świadczeń ze środków budżetu państwa (dotyczy zwrotów dokonanych po zakończeniu roku budżetowego, w którym została przyznana dotacja)*” (str. 51),
- w dz. 855, rozdz. 85595 § 4580 w kwocie 17,93 zł: „*pozostałe odsetki w kwocie 17,93 zł - naliczone odsetki od nienależnie pobranych przez świadczeniobiorców świadczeń ze środków Funduszu Pomocy.*” (str. 52).

III. Zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Grodzisk Wlkp. realizuje Związek Międzygminny „Centrum Zagospodarowania Odpadów – SELEKT” z siedzibą w Czempiniu.

IV. Przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2023 rok zawiera dane wymagane przepisem art. 269 ustawy o finansach publicznych.

V. Informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego, która została opracowana z zachowaniem wymogów art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, oznaczono jako „Informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Grodzisk Wielkopolski za 2023 r.”. Przepis art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych stanowi, iż zarząd jednostki samorządu terytorialnego przedstawia, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku budżetowym, organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego. Mienie komunalne „stanowi część mienia jednostek samorządu terytorialnego” – vide „Komentarz do ustawy o samorządzie gminnym”, red. P. Chmielnicki, Warszawa 2007.

Mając na uwadze całokształt dokonanych ustaleń i analiz Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Małgorzata Lisowska

Pouczenie: *Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.*